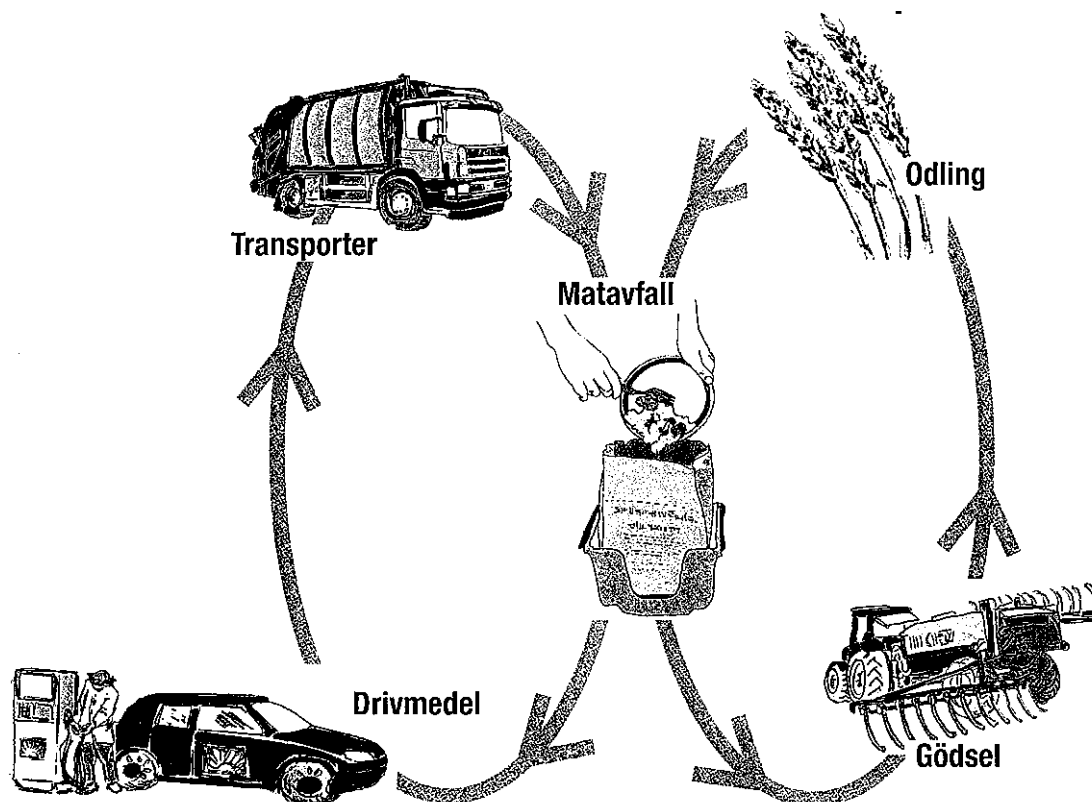

Biogas av matavfall

bostadsrätter och hyresrätter

Din bostadsrättsförening/fastighetsägare har bestämt att ditt hushåll ska sortera matavfall. Sedan tidigare ska farligt avfall och elavfall sorteras ut och lämnas till sortergård. Tidningar och förpackningar ska lämnas till återvinning. Och nu är det alltså dags att även sortera ut matavfallet.

Vad händer med ditt matavfall

I köket

I fortsättningen ska du ha två påsar i köket för ditt avfall. En våtförstärkt papperspåse till ditt matavfall och din nuvarande plastpåse till ditt brännbara avfall. Du får våtförstärkta papperspåsar och en påshållare till papperspåsen av oss. Det är viktigt att du använder påshållaren eftersom den hjälper till att ventileras papperspåsen. Matrester och rens från matlagning lägger du i din papperspåse. Låt det rinna av ordentligt i vasken innan.

Din papperspåse ska du sedan lägga i ett separat avfallskärl för matavfall. Det är viktigt att inget annat avfall läggs i detta kärlet.

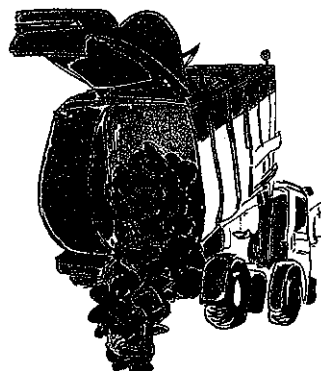
Var kärlen står och hur du får nya påsar informerar din förening/fastighetsägare dig om.

Hur matavfallet blir biogas

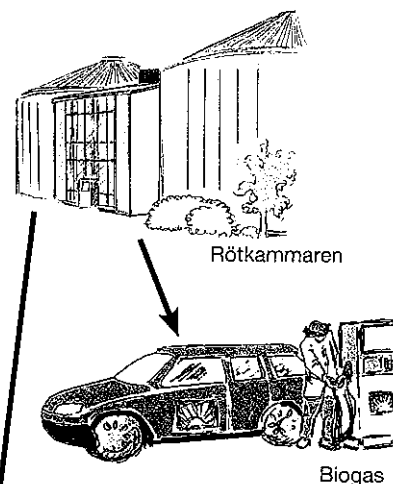
I förbehandlingsanläggningen på Torsvik tippas matavfallet. Det sönderdelas, så det bli mindre än 12 mm, och blandas med vatten till en flytande massa, en s.k. slurry. Sedan hygieniseras slurryn, vilket innebär att den värms upp till 70° C under 1 timme för att döda bakterier.

På Simsholmens avloppsreningsverk finns en röt-kammare dit slurryn körs.

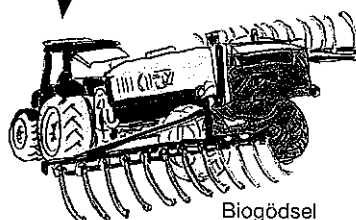
I röt-kammaren

I röt-kammaren finns det mikroorganismer som bryter ner matavfallet till metangas. Metangasen renas till biogas. Ur avfallet från kommunens hushåll kan vi producera biogas och med den ersätta ca 800 000 liter bensin/år. Det som finns kvar i röt-kammaren är en näringsrik biogödsel som kan ersätta konstgödsel. Därmed kan vi minska beroendet och användandet av konstgödsel.

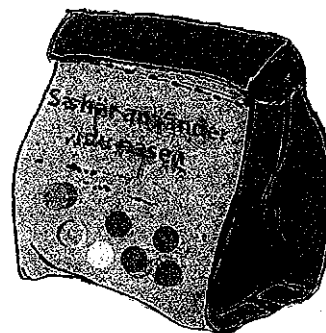
Plastpåsar blir värme och el

Det avfall som inte är matavfall fortsätter du lägga i din plastpåse i köket. Tänk på att du ska lämna farligt avfall och elavfall till sortergård och tidningar och förpackningar till återvinning. Dina plastpåsar körs till Kraftvärmeverket Torsvik som ligger vägg i vägg med förbehandlingsanläggningen. I kraftvärmeverket bränns dina plastpåsar och blir fjärrvärme och el. Mängden energi motsvarar vad som behövs för att värma och lysa upp närmare 20 000 småhus/år.

Gör så här

- Låt matavfallet rinna av i slasken ordentligt innan du lägger det i papperspåsen.
- Är matavfallet ändå mycket blött kan du lägga lite hushållspapper i botten på påsen.
- Fyll påsen till den streckade linjen.
- Byt påse minst var tredje dag även om den inte är fylld.
- Vik ihop påsen noga så den inte öppnar sig i kärlet.
- Lägg ner påsen försiktigt i kärlet.

Varför ska vi sortera matavfall?

Riksdagen har antagit mål för miljö kvaliteten inom 16 områden. Ett av dessa områden handlar om "God bebyggd miljö", där ett av delmålen handlar om avfall. Bland annat gäller att den totala mängden genererat avfall inte ska öka och den resurs avfall utgör ska tas tillvara i så hög grad som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Detta är vad som gäller för matavfall:

Senast år 2010 ska minst 35 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.

I Jönköpings kommun togs beslut år 2000 att vi ska erbjuda alla hushåll att sortera matavfall och år 2005 tog kommunfullmäktige beslut på att bygga en anläggning på Torsvik för att kunna behandla bl.a. matavfall och göra biogas och biogödsel. Förbehandlingsanläggningen är nu i drift och där förbehandlas matavfall för att sedan rötas i en rötkammare på Simsholmens avloppsreningsverk. Av det rötade matavfallet från Jönköpings kommuns hushåll får vi biogas som ersätter 800 000 liter bensin/år och biogödsel som ersätter t.ex. konstgödsel.

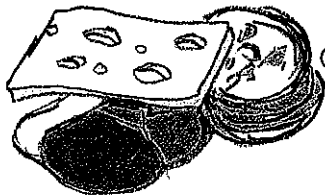
Matavfallssorteringen byggs ut i kommunen under åren 2008-2010 och alla hushåll blir erbjudna att sortera. För dig som bor i bostadsrätt alt. hyresrätt är det din fastighetsägare alt. förening som väljer om ditt hushåll ska sortera matavfall. Tänk på att farliga avfall och elavfall alltid ska sorteras ut och lämnas på sortergård. Förpackningar och tidningar lämnas till återvinningsstation eller på sortergård.

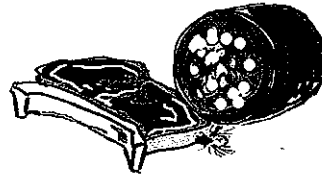
Detta får du lägga i din papperspåse!

Rester av tillagad mat och råvaror.

Ta bort alla förpackningar runt ditt matavfall innan du slänger det. Allt avfall ska läggas i papperspåsen! Inget avfall får läggas löst i kärlet!

Ost och pålägg

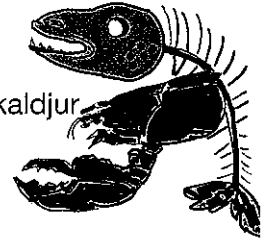

Kött och köttrens
ej större än att det får
plats i papperspåsen

Skal och rester från rotfrukter

Fisk och skaldjur

Skal och rester från grönsaker

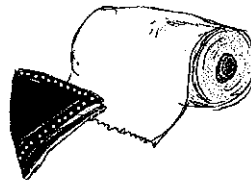

Äggskal

Godis och choklad
ta bort godispappret

Skal och rester från frukt

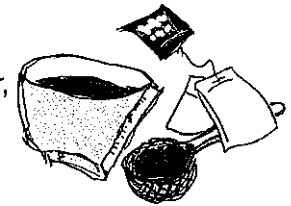

Hushållspapper och servetter

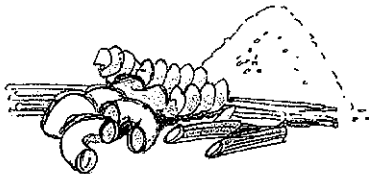

Bröd, kex och kakor

Kaffesump och kaffefilter,
teblad och tepåsar

Pasta och ris

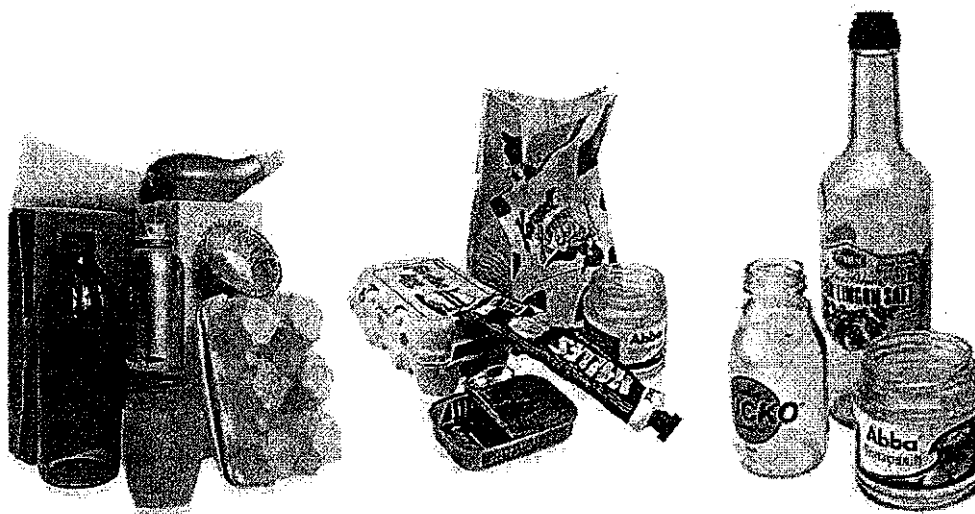
Blommor och mjuka växtdelar
OBS! ej jord

Detta är brännbart avfall som ska läggas i din plastpåse!

- ✓ Blöjor
- ✓ Cigarettfimpar och snus
- ✓ Hundbajs och kattsand
- ✓ Blomjord och rotklumpar

Är du osäker var du ska lägga ditt avfall, lägg det hellre i påsen för brännbart avfall!

Minifakta om avfall

Det är svårt att hålla reda på allt som man hör. Nedan finner du några exempel på minifakta om avfall. Sprid informationen till alla du känner. Det tjänar alla på, inte minst miljön!

Visste du att:

- Öresundsbron delvis är uppbyggd av återvunnen metall
- Varje år återvinner svenskarna pappersförpackningar som motsvarar en miljon träd.
- Glas- och metallförpackningar går att återvinna hur många gånger som helst.
- En glasflaska tar ca 1000 år att brytas ned, tuggummi tar ca 25 år och en äppeskrutt ca en månad.
- Tidningar går att utvinna ca 6-7 gånger sen gör man toapapper av det.
- Om alla i Sverige skulle sortera ytterligare 2 shampooflaskor och två tandkrämstuber skulle vi spara så mycket olja som det behövs för att värma upp 300 småhus.
- Om alla i Sverige sorterade 1/2 kg aluminium, skulle vi spara så mycket energi som det går åt för att värma upp 10 000 småhus.
- Vi svenskar hör till dem som använder mest papper i världen, över 200 kg, men av detta lämnas 130 kg till återvinning.
- Om alla svenskar lämnade in sina kapsyler under ett år skulle stålet räcka till 2 200 nya bilar.
- Det bildas ca 75 kg avfall för att tillverka en enda mobiltelefon
- Det är bara 20 % av jordens befolkning som använder 80 % av jordens resurser.
- En biopåse (papperspåse med matavfall) kan ge så mycket biogas att det räcker till 3 km bilkörning
- På 1950-talet gjorde en svensk i genomsnitt av med 50 kg avfall. Idag gör vi av med 450 kg.
- Inget försvinner från jordklotet, allt kommer tillbaka på ett eller annat vis.